

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет соціально-гуманітарних технологій та менеджменту
Кафедра психології, педагогіки та соціології

Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від «21» 09 2023 № 1

Голова НМР  Іван Шемелинець

Робоча програма

навчальної дисципліни

«Соціологія»

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня

денної та заочної форми навчання

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

спеціальності 053 «Психологія»

освітньо-професійна програма «Психологія»

Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціологія» укладена на основі освітньо-професійної програми «Психологія» (нова редакція для вступу 2023) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 053 «Психологія», затвердженої Вченою радою Університету ДПУ від 30.03.2023, протокол № 9.

Укладач:



О.Г. Льовкіна, д.філос.н., професор,
професор кафедри психології,
педагогіки та соціології

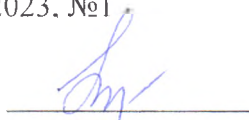
Гарант освітньої програми



О.Г. Льовкіна, д.філос.н., професор

Розглянуто і схвалено кафедрою психології, педагогіки та соціології
протокол від «30» серпня 2023, №1

Завідувач кафедри



І.О. Петухова, к.пед.н., доцент


Розглянуто і схвалено вченою радою факультету соціально-гуманітарних
технологій та менеджменту, протокол від «14» серпня 2023, № 2

Голова Вченої ради
факультету соціально-гуманітарних
технологій та менеджменту



Н. І. Зикун, д. н. із соц. ком.,
професор

Завідувач навчально-
методичного відділу



І.В. Качур, к. біол. н., доцент

Реєстраційний № _____

Зміст

1. Передмова.....	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
2.1. Компетентності і результати навчання	5
2.2. Пререквізити та постреквізити вивчення дисципліни.....	6
2.3. Структура навчальної дисципліни.....	7
2.4. Рейтинг-план.....	8
2.5. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення.....	10
3. Зміст навчальної дисципліни за змістовними модулями	11
4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	18
5. Засоби діагностики результатів навчання.....	19
6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю.....	20
7. Рекомендована література	24
8. Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни.....	25

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Соціологія» відноситься до навчальних дисциплін циклу професійної підготовки освітньої програми професійної підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) зі спеціальності 053 «Психологія».

Мета навчальної дисципліни передбачає формування у здобувачів вищої освіти спеціальних знань і навичок соціальної взаємодії, фундаментальних знань теорії та практики соціологічної науки з метою формування відповідних професійних компетенцій, що дозволять майбутнім фахівцям розробляти та впроваджувати стратегії використання соціологічного підходу для вирішення складних соціальних проблем у всіх сферах своєї життєдіяльності.

Завдання навчальної дисципліни: надати студентам цілісне уявлення про суспільство; сформувати навички оперування теоретичним та фактичним матеріалом; допомогти в розумінні процесів, що відбуваються в сучасному суспільстві в різних його проявах; навчити інтерпретувати і використовувати у професійній діяльності та в повсякденному житті знання з емпіричної соціології. активувати прагнення здобувачів вищої освіти до подальшого професійного і особистісного зростання.

Предметом соціології - є соціальне життя суспільства, закони і закономірності функціонування і розвитку суспільства, соціальних суб'єктів.

Об'єкт соціології - є суспільство як цілісна соціальна система, вся сукупність соціальних зв'язків і соціальних відносин.

Форми організації навчання: денна, заочна.

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає опанування теоретичного матеріалу з рекомендованої літератури, аналіз сучасних соціологічних досліджень. Наведені у програмі питання для самоконтролю покликані зорієнтувати здобувачів на вивчення і практичне засвоєння соціологічного інструментарію, формування здатності узагальнити отримані результати через соціологічний висновок, а також становитимуть основу при формуванні екзаменаційних білетів з курсу «Соціологія».

Індивідуально-консультаційна робота здобувача вищої освіти передбачає написання доповідей, есе, підготовку презентацій, тез на наукові конференції.

Форма підсумкового контролю – екзамен.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4 для денної ф/н Кількість кредитів ЄКТС – 5 для заочної ф/н	Обов'язкова	
	Рік підготовки:	
Змістових модулів - 2	1-й	1-й
Загальна кількість годин: Денна ф/н – 120 Заочна ф/н – 150	Семестр	
	1-й	1-й
	Лекції	
	28 год.	6 год.
	Семінарські	
	32 год.	4 год.
	Самостійна робота	
	58 год.	138 год.
	Індивід.-консультац. робота:	
	2 год.	2 год.
	Форма семестрового контролю: екзамен	

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.	ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.
ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним	ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення	ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
ЗК9. Здатність працювати в команді.	

<p>ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні</p>	
<p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>	
<p>СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p>	
<p>СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p>	

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ:

Супутніми для вивчення цієї дисципліни є «Філософія», «Політологія».

Наступними для цієї дисципліни буде вивчення предметів «Соціальна психологія», «Соціологія кар'єри».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

код навчальної групи ПСБ-23-1, ПСБз-23-1

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	с	І.р.	С.р		л	с	І.к.р	с.р
1	2	3	4	6	7	8	9	10	11	12
Модуль I = 2 зал. кред. (60 год.) – денна ф/н										
Модуль I = 2,6 зал. кред. (78 год.) – заочна ф/н										
Змістовий модуль №1. Соціологія як наука про суспільство										
Тема 1. Соціологія як наукова дисципліна. Специфіка предметного поля	10	2	2		6	14	2			12
Тема 2. Особливості становлення та розвитку соціологічної науки	16	4	4	2	6	17	2		2	13
Тема 3. Суспільство як соціальна система. Основні структурні елементи та підсистеми суспільства	14	4	4		6	15	2			13
Тема 4. Культура як особлива підсистема суспільства	11	2	4		5	17		2		15
Тема 5. Особистість як базовий елемент суспільства	9	2	2		5	15				15
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)										
Разом за Модулем 1	60	14	16	2	28	78	6	2	2	68
Модуль II = 2 зал. кред. (60 год.) – денна ф/н										
Модуль II = 2,4 зал. кред. (72 год.) – заочна ф/н										
Змістовий модуль №2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії										
Тема 6. Соціологія праці	10	2	2		6	14				14
Тема 7. Соціологія кар'єри	14	4	4		6	16		2		14
Тема 8. Соціологія релігії	12	2	4		6	14				14
Тема 9. Соціологія девіантної поведінки і конфлікту	12	4	2		6	14				14
Тема 10. Методи збору та аналізу соціологічної інформації. Програма соціологічного дослідження.	12	2	4		6	14				14
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)										
Разом за Модулем 2	60	14	16		30	72		2		70
Форма підсумкового контролю – екзамен										
Усього годин	120	28	32	2	58	150	6	4	2	138

2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН

Години	Тема	Форма заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, лабораторна робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів) Денна форма	Вага оцінки (кількість балів) Заочна форма
Модуль 1.					
Змістовий модуль №1. Соціологія як наука про суспільство					
2/2 2/0 6/14	Т.1. Соціологія як наукова дисципліна. Специфіка предметного поля	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	0 2	0 0 0
4/2 4/0 2/2 6/17	Т.2. Особливості становлення та розвитку соціологічної науки	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота Індивідуально-консультаційна	ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	0 4 0	0 0 0
4/2 4/0 6/15	Т.3. Суспільство як соціальна система. Основні структурні елементи та підсистеми суспільства	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	0 4 0	0 0 0
2/0 4/2 5/17	Т.4. Культура як особлива підсистема суспільства	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	0 4 0	0 10 0
2/0 2/0 5/15	Т.5. Особистість як базовий елемент суспільства	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота Проміжний модульний контроль	ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	0 2 0	0 0 0
Усього за модулем 1				24	20
Модуль II					
Змістовий модуль №2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії					
2/0 2/0 6/14	Т.6. Соціологія праці	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	0 2	0 0 0
4/0 4/2 6/16	Т.7. Соціологія кар'єри	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.	0 4 0	0 10 0

2/0 4/0 6/14	Т.8 Соціологія релігії	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, відстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.	0 4 0	0 0 0
4/0 2/0 6/14	Т.9 Соціологія девіантної поведінки і конфлікту	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота	ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	0 2 0	0 0 0
2/0 4/0 6/14	Т.10 Методи збору та аналізу соціологічної інформації. Програма соціологічного дослідження.	Лекція Семінарське заняття Самостійна робота Проміжний модульний контроль 2	ПРН14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	0 4 0 5	0 0 0 15
	Усього за модулем 2			21	25
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5	5
Підсумковий контроль - екзамен				50	50
Усього за курсом				100	100

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Протоколи психодіагностичних методик

Ключі для підрахунку сировинних результатів методик

Zoom, Moodle

Мультимедійний супровід освітнього процесу

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Соціологія як наука про суспільство (Теми 1-5)

Тема 1. Соціологія як наукова дисципліна. Специфіка предметного поля

План лекційного заняття

1. Передумови виникнення соціології як науки
2. О. Конт – засновник позитивізму та соціології
3. Індустріальне суспільство в інтерпретації О. Конта
4. Три стадії розвитку суспільства за О. Контом

План семінарського заняття

1. Передумови виникнення соціології як науки
2. О.Конт – засновник позитивізму та соціології
3. Три стадії розвитку суспільства за О. Контом.
4. Індустріальне суспільство в інтерпретації О. Конта
5. Визначення соціології, її предмет та об'єкт, завдання, методи.
6. Підходи до структури соціології.
7. Взаємозв'язок соціології з іншими науками
8. Функції соціології.

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Виписати 5 визначень «Соціологія», інтерпретацію предмета та об'єкта соціології в різних теоретико-методологічних підходах.
2. Занотувати основні ідеї наступних шкіл та напрямків соціології: біологічний напрямок, біхевіоризм та необіхевіоризм, географічна школа, розуміюча соціологія, структурно-функціональний аналіз
3. Перерахувати (письмово) загальнонаукові методи та конкретно-наукові методи.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвати об'єкт та предмет соціології як науки.
2. Охарактеризувати закон трьох стадій О. Конта.
3. Сформулювати постулати позитивізму. Як пов'язане з ними розуміння соціології як науки?
4. Приклади структури соціологічного знання.
5. Які функції соціології Вам здаються найбільш актуальними?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].

Міжнародні видання: [2].

Тема 2. Особливості становлення та розвитку соціологічної науки

План лекційного заняття

1. Проблема права та суїцидальної поведінки в соціології Е.Дюркгейма.
2. Вплив етики протестантизму на формування капіталістичних економічних відносин у соціології М.Вебера.
3. Теорія соціальної дії М.Вебера.
4. Війна богів як криза цінностей в інтерпретації М.Вебера

План семінарського заняття

1. Проблема права та суїцидальної поведінки в соціології Е.Дюркгейма.
2. Вплив етики протестантизму на формування капіталістичних економічних відносин у соціології М.Вебера.
3. Теорія соціальної дії М.Вебера.
4. Три типи легального панування у М.Вебера: традиційне, харизматичне, бюрократичне.
5. Війна богів як криза цінностей в інтерпретації М.Вебера
6. Соціальна еволюція М.Драгоманова
7. Ідея федералізму в соціології М.Драгоманова
8. Завдання і методологія “генетичної соціології” М.Грушевського
9. Розвиток поглядів на початок суспільного життя М.Грушевського.
10. Місце права у соціологічній концепції Б.Кістяківського
11. Теоретична соціологія і проблеми національної культури в соціології Б. Кістяківського

12. Нація та держава в соціології В.Липинського
13. Гетьман, еліта і хліборобський клас у соціології В.Липинського

План самостійної роботи здобувача вищої освіти

1. Визначити основні періоди протосоціологічного періоду
2. Обрати будь-який період та дати йому характеристику (усно)
3. Зробити схему розвитку протосоціологічного знання: період, представники, ідеї.

План індивідуально-консультативної роботи здобувачів вищої освіти

1. Написати творчо – реферативну роботу за темою «Класика соціологічної думки: ідейна актуальність за сучасної доби».
2. Написати творчо – реферативну роботу за темою «Історія становлення соціології в країнах Західної Європи, США та в Україні».

Перелік питань для самоконтролю

1. Проаналізуйте проблеми права та суїцидальної поведінки в соціології Е.Дюркгейма.
2. У чому проявлявся вплив етики протестантизму на формування капіталістичних економічних відносин у соціології М.Вебера?
3. Охарактеризуйте основні положення теорії соціальної дії М.Вебера.
4. Опишіть три типи легального панування у М.Вебера: традиційне, харизматичне, бюрократичне.
5. В якій праці Вебер окреслив сучасну проблему кризи цінностей?
6. Проаналізуйте розвиток вітчизняної соціології.

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3,6].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2,3,4].

Міжнародні видання: [1,2,3,4].

Тема 3. Суспільство як соціальна система. Основні структурні елементи та підсистеми суспільства

План лекційного заняття

1. Поняття соціальної структури суспільства. Вертикальна та горизонтальна структура суспільства.
2. Класовий підхід до структури суспільства в теорії К.Маркса.
3. Функціональний підхід до нерівності у суспільстві.
4. Соціальний статус в системі соціальної стратифікації.
5. Соціальна мобільність, її різновиди.
6. Соціальна стратифікація: вчення П.Сорокіна
7. Теорія циркуляції еліт В.Парето, Г.Моска, Ч.Миллса.
8. Поняття соціального інституту.
9. Типи соціальних інститутів, їх функції.
10. Соціальна організація як чинник стабільного існування суспільства.
11. Види соціальних організацій
12. Бюрократична модель організації.
13. Альтернативна модель організаціям західноєвропейського зразка
14. Соціальні інститути та соціальні організації, їх взаємозв'язок.

План семінарського заняття

1. Поняття суспільства. Особливості традиційного, індустріального та постіндустріального суспільства.
2. Поняття соціальної структури суспільства. Статус, його різновиди
3. Класовий підхід до структури суспільства в теорії К.Маркса.
4. Функціональний підхід до нерівності у суспільстві.
5. Теорія соціальної стратифікації П.Сорокіна.
6. Теорія циркуляції еліт В.Парето, Г.Моска, Ч.Миллса.
7. Теорії суспільств Е.Тоффлера, Д.Белла.
8. Поняття соціального інституту.
9. Типи соціальних інститутів, їх функції.
10. Соціальна організація як чинник стабільного існування суспільства.

11. Види соціальних організацій
12. Бюрократична модель організації.
13. Альтернативна модель організаціям західноєвропейського зразка
14. Соціальні інститути та соціальні організації, їх взаємозв'язок.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Характеристики суспільства.
2. Глобалізація в сучасному світі. Суспільні підходи.
3. Соціальна мобільність в Україні: сучасні виклики

Перелік питань для самоконтролю

1. Охарактеризуйте суспільство як соціальну систему, його соціальну структуру.
2. Опишіть теорії еліт, які Вам відомі
3. Які ви знаєте соціальні інститути суспільства?
4. Які види організацій Ви знаєте? Якою є їх роль в суспільстві.
5. Визначте основні положення теорії соціальної стратифікації.
6. Що таке соціальна мобільність?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3,4,5].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2,4].

Міжнародні видання: [2].

Тема 4. Культура як особлива підсистема суспільства

План семінарського заняття

1. Соціологія культури: предметне поле, специфіка, основні категорії. Типи культури
2. Функції культури
3. Особливості культури західно-європейського суспільства.
4. Культура американського суспільства
5. Своєрідність культурного та цивілізаційного розвитку Індії
6. Принципи конфуціанської культури та трансформації Китаю
7. Країни Південної Америки: своєрідність культурного простору
8. Культура Канади: особливості цивілізаційного розвитку. Політична та освітня культура.
9. Культура і цивілізація: порівняльна характеристика
10. Проблеми культурної самоідентифікації в умовах глобалізація. Дихотомія «Схід - Захід»
11. Теорії культури П.Сорокіна, О.Шпенглера, Тойнбі
12. Некласичні моделі розвитку культури: 1) калейдоскопічна (А. Шопенгауер), 2) маятникова (М. Бердяєв), 3) хвильова (Е. Тоффлер).

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Визначення категоріального апарату даної галузевої соціології.
2. Виділення структурних елементів культури.
3. Функції культури.
4. Різновиди культури.
5. Глобалізація та універсалізація культури в сучасних умовах.

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть основні проблеми сучасної культурної ситуації в Україні.
2. Охарактеризуйте категорії соціології культури як спеціальної соціологічної теорії.
3. Перерахуйте основні положення відомих Вам теорій культури.
4. Назвіть функції культури.
5. Які є різновиди культури?
6. Як співвідносяться культура і цивілізація?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3,5].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2,6].

Міжнародні видання: [1,2,4].

Тема 5. Особистість як базовий елемент суспільства

План лекційного заняття

1. Основні напрямки дослідження особистості в соціології. Визначення особистості в соціології.
2. Теорія особистості З.Фрейда.
3. Теорія особистості Е. Еріксона
4. Залежність типу особистості від соціокультурних умов. Модальний, ідеальний, базисний типи особистості.
5. Рольова теорія особистості. Поняття «соціальний статус» та «соціальна роль».
6. Поняття соціалізації. Стадії процесу соціалізації. Поняття ресоціалізації, десоціалізації.
7. Авторитарна та ринкова особистість за Е.Фромом.
8. Одновимірна особистість Г.Маркузе

План семінарського заняття

1. Основні напрямки дослідження особистості в соціології. Визначення особистості в соціології.
2. Модальний, ідеальний, базисний типи особистості.
3. Залежність типу особистості від соціокультурних умов.
4. Рольова теорія особистості. Поняття «соціальний статус» та «соціальна роль».
5. Поняття соціалізації. Стадії процесу соціалізації. Поняття ресоціалізації, десоціалізації.
6. Авторитарна та ринкова особистість за Е.Фромом. Теорія особистості З.Фрейда.
7. Теорія особистості Е. Еріксона
8. Одновимірна особистість Г.Маркузе
9. Теорія особистості В.Парето

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Поняття соціалізації. Стадії процесу соціалізації. Поняття ресоціалізації.
2. Особливості соціології особистості молодого людини.
3. Проаналізуйте ланцюг: Людина - індивід - індивідуальність - особистість.
4. Охарактеризуйте соціологічні теорії особистості.
5. Соціальна адаптація та інтеріоризація, десоціалізація.

Перелік питань для самоконтролю

1. Визначте основні концепції особистості в соціології.
2. Що включає в себе поняття соціалізації?
3. Які Ви знаєте стадії процесу соціалізації?
4. Що ми розуміємо під ресоціалізацією?
5. Визначте особливості соціології особистості молодого людини.
6. Проаналізуйте ланцюг: Людина - індивід - індивідуальність - особистість.
7. Охарактеризуйте соціологічні теорії особистості.

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3,5].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].

Міжнародні видання: [2,3,4].

Змістовний модуль 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії (Теми 6-10)

Тема 6. Соціологія праці

План лекційного заняття

1. Праця в індустріальному суспільстві. Особливості праці в індустріальному та постіндустріальному суспільствах.
2. Праця у постіндустріальному суспільстві
3. Тейлористсько-фордистська організація праці.
4. Ринок праці і його роль у трудовій кар'єрі
5. Специфіка побудови кар'єри в сучасному світі
6. Дауншифтинг як альтернатива кар'єризму

План семінарського заняття

1. Праця в індустріальному суспільстві. Особливості праці в індустріальному та постіндустріальному суспільствах.

2. Специфіка побудови кар'єри в сучасному світі
3. Ринок праці і його роль у трудовій кар'єрі
7. Специфіка кар'єрних стратегій в країнах світу
8. Гендер і трудова кар'єра
9. Ринок праці і його роль у трудовій кар'єрі
10. Праця у постіндустріальному суспільстві
11. Тейлористсько-фордистська організація праці.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Основні категорії, якими оперує соціологія праці.
2. Зв'язок соціології праці з іншими науками про працю.
3. Чому суспільство назвали індустріальним?
4. Які відмінності стилю праці в постіндустріальному суспільстві?

Перелік питань для самоконтролю

1. Назвіть основні категорії, якими оперує соціологія праці.
2. Знайдіть зв'язок соціології праці та управління з іншими науками про працю.
3. Як пов'язані соціологія праці та управління і менеджмент?
4. Опишіть особливості виникнення і розвитку працелюбного суспільства
5. Яким є взаємозв'язок соціології праці з іншими науками?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,5,6].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2,3,6].

Міжнародні видання: [2,4].

Тема 7. Соціологія кар'єри

План лекційного заняття

1. Витоки пріоритетності цінності праці, успіху та кар'єри в аксіологічному полі сучасної людини. Глобалізація і кар'єра.
2. Визначення поняття «кар'єра». Типи кар'єр.
3. Залежність кар'єрної траєкторії від соціальних чинників: соціальна структура суспільства, ієрархія статусів, соціальна мобільність, соціальні ліфти, відкрите та закрите суспільство, ринок праці.
4. Функціональний підхід щодо пояснення кар'єротворчості. В.Парето про професійний рейтинг та циркуляцію еліт
5. Соціологічний зміст поняття «Кар'єра».
6. Типи, стадії та етапи вибору кар'єри.
7. Основні мотиви у виборі особистої кар'єри.
8. Причини прекарізації в сучасному світі. Мотиви кар'єрної маргіналізації.
9. Прекаріат як сучасне явище. Саларіат та рентне суспільство
- 10 Мотиви кар'єрної маргіналізації.

План семінарського заняття

1. Витоки цінності праці, успіху та кар'єри. Глобалізація і кар'єра. Визначення поняття «кар'єра».
2. Залежність кар'єрної траєкторії від соціальних чинників: соціальна структура суспільства, ієрархія статусів, соціальна мобільність, соціальні ліфти, відкрите та закрите суспільство, ринок праці.
3. Функціональний підхід щодо пояснення кар'єротворчості. В.Парето про професійний рейтинг та циркуляцію еліт
4. Основні мотиви у виборі особистої кар'єри.
5. Причини прекарізації в сучасному світі. Мотиви кар'єрної маргіналізації.
6. Прекаріат як сучасне явище. Саларіат та рентне суспільство
7. Мотиви кар'єрної маргіналізації. Дауншифтинг як альтернатива кар'єризму.
8. Зміст поняття «кар'єра». Порівняльна характеристика вузького та широкого та вузького розуміння кар'єри за А.К.Марковою.

9. Типи кар'єр. Монетарна, професійна, внутрішньоорганізаційна, владна, кваліфікаційна, статусна, інтергенераційна, інтрогенераційна, ступінчаста, прихована. Жіночі та чоловічі типи кар'єр Сьюпера. Стигматизована кар'єра. Е.Гофмана у контексті теорії стигматизації.

10. Вплив соціальних чинників на планування та ефективну побудову кар'єри. Соціальна структура суспільства, статус та соціальна мобільність, тип суспільства в контексті кар'єрних можливостей. Соціальні ліфти та кар'єра.

11. Фактори, що впливають на професійну успішність і кар'єрне зростання: стартові, професійно-кваліфікаційні, психологічні, психофізіологічні. Особистісні предиктори кар'єрного успіху. Трейд – факторна теорія Дж.Голанда

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Обґрунтуйте соціальну та економічну необхідність наукових досліджень кар'єри.

2. Охарактеризуйте відомі Вам підходи до дослідження кар'єри.

3. Чому кар'єрна тематика досліджується в багатьох науках? Обґрунтуйте та наведіть приклади.

4. Які види кар'єри Вам відомі? Дайте їм характеристику.

5. Охарактеризуйте підходи щодо визначення кар'єри

Перелік питань для самоконтролю

1. Опишіть етапи професійного шляху.

2. Назвіть фактори, які визначають формування кар'єри.

3. Проаналізуйте гендерні аспекти побудови кар'єри.

4. Назвіть основні мотиви у виборі особистої кар'єри.

5. Прекаріат та соларіат

6. Якими є причини прекаризації?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].

Міжнародні видання: [2].

Тема 8. Соціологія релігії

План лекційного заняття

1. Соціологія релігії О.Конта

2. Соціологія релігії Е.Дюркгейма

3. Соціологія релігії М.Вебера

План семінарського заняття

1. Соціологія релігії О.Конта

2. Соціологія релігії Е.Дюркгейма

3. Соціологія релігії М.Вебера

4. Релігія в сучасному українському суспільстві: потенціал впливу

5. Релігія в Україні: траєкторія інституційних змін

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Дайте визначення відомим Вам первісним релігіям

2. Що таке політеїзм? Монотеїзм? Неорелігії?

3. Функції релігії.

4. Що спільного у релігії з ідеологією?

5. Чи є релігія фактором формування суспільної свідомості? Чому?

6. Чи впливає особливості релігійного світогляду на атеїстів?

Перелік питань для самоконтролю

1. Проаналізуйте соціальну сутність релігії.

2. Назвіть функції, які релігія виконує у суспільстві.

3. Охарактеризуйте проблеми неорелігій.

4. Як змінюється роль релігії в сучасному світі?

5. Назвіть функції релігії. Охарактеризуйте види релігій, їх еволюцію.

6. Які у соціологічній літературі виділяють типи релігійних об'єднань?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].

Міжнародні видання: [2].

Тема 9. Соціологія девіантної поведінки і конфлікту

План лекційного заняття

1. Загальна характеристика основних соціологічних теорій девіації: теорія аномії (Е. Дюркгейм), культурного перенесення (Г. Тард), конфлікту (марксизм), стигматизації (Е. Лемерт, Г. Бекер, К. Еріксон). Типологія девіацій за Р. Мертоном (інновація, ритуалізм, бунт).
2. Девіантна поведінка : сучасні фактори формування.
3. Сім'я як середовище формування девіантної поведінки
3. Соціальний контроль : доцільність застосування в соціальних взаєминах.
4. Основні види девіацій

План семінарського заняття

1. Загальна характеристика основних соціологічних теорій девіації: теорія аномії (Е. Дюркгейм), культурного перенесення (Г. Тард), конфлікту (марксизм), стигматизації (Е. Лемерт, Г. Бекер, К. Еріксон). Типологія девіацій за Р. Мертоном (інновація, ритуалізм, бунт).
2. Девіантна поведінка: сучасні фактори формування.
3. Криза сучасного суспільства і проблеми девіантної поведінки.
4. Поняття конфлікту, його соціальна природа, позитивні та негативні функції конфліктів.
5. Види конфліктів.
6. Причини і умови виникнення конфліктів.
7. Соціальні конфлікти у сучасній Україні.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Для виконання самостійної роботи необхідно дати письмові відповіді на питання:

1. Поняття девіантної поведінки.
2. Проблема оцінки девіації.
3. Поняття соціального контролю.

Перелік питань для самоконтролю

1. Яку поведінку називають девіантною?
2. Як співвідносяться між собою девіантної, делінквентності і кримінальний тип поведінки?
3. У чому проявляється взаємовплив форм девіантної поведінки?
4. Покажіть на прикладах відносність девіацій. Як по-вашому, яка поведінка вважалася б девіантною для студента? Викладача?
5. Які позитивні функції в суспільстві виконують девіації?
6. Дайте визначення соціального контролю? Які вам відомі види соціальних санкцій?
7. Охарактеризуйте відомі вам теорії девіантної поведінки?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3,5].

Інформаційні ресурси Інтернет: [2,4,6].

Міжнародні видання: [2].

Тема 10. Методи дослідження та обробки соціологічної інформації

План лекційного заняття

1. Види, типи та етапи конкретного соціологічного дослідження.
2. Програма, гіпотеза, генеральна та вибіркова сукупності у конкретному соціологічному дослідженні. Різновиди вибірок.
3. Методи збору соціологічної інформації (опитування, інтерв'ю, спостереження, аналіз документів, експеримент).
4. Аналіз соціологічної інформації.

План семінарського заняття

1. Види та типи конкретних соціологічних досліджень.
2. Етапи конкретного соціологічного дослідження.

3. Програма конкретного соціологічного дослідження.
4. Гіпотеза у конкретному соціологічному дослідженні.
5. Генеральна та вибіркова сукупність у конкретному соціологічному дослідженні. Різновиди вибірок.
6. Методи збору соціологічної інформації (опитування, інтерв'ю, спостереження, аналіз документів, експеримент).
7. Аналіз соціологічної інформації.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. На що звертати увагу при виборі стратегії, джерел і методів дослідження
2. Міфи про вибірку а опитування громадської думки
3. Практичні поради для індивідуальних інтерв'ю, фокус груп та анкетування
4. Глибинні інтерв'ю: специфіка застосування

Перелік питань для самоконтролю

1. Яке місце посідає програма і робочий план соціологічного дослідження у його підготовці, організації та проведенні?
2. У чому полягає специфіка опитування як методу збирання первинної соціологічної інформації?
3. За яких умов застосовують у соціології експертне опитування? соціометричне опитування? В яких випадках доцільне застосування контент-аналізу?
4. Які підсумкові документи готуються по закінченню соціологічного дослідження?

Рекомендована література:

Основна: [1,2, 3].

Допоміжна: [1,2,3].

Інформаційні ресурси Інтернет: [1,2].

Міжнародні видання: [2].

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE для денної форми навчання (максимально до 5 балів).

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарських занять та написання контрольної роботи у вигляді опитування в тому числі за питаннями які виносяться на самостійну роботу.

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Кількість балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
2	8-10	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.
1,5	3-7	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неточності та незначні помилки.
1	1-2	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання
0	0	Здобувач вищої освіти не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти

К-сть балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н.	Заочна ф/н	
3	9-10	Послідовність, логічність написання роботи, а також підготовка презентації та, відповідно, її захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.
2	5-8	Достатній рівень представленої роботи, підготовлена презентація, що розкриває основні положення, здобувач захистив представлений матеріал
1	3-4	Достатній рівень представленої роботи, її теоретичний аналіз, проте результати не мають візуального супроводу у вигляді презентації
0,5	1-2	Робота здана, проте відсутні її захист і презентація
0		Робота відсутня

Критерії оцінювання контрольних робіт

Проведення поточного контрольного заходу є обов'язковим для здобувачів вищої освіти. Такий захід проводиться у вигляді аудиторної комплексної роботи та дозволяє здійснити контроль знань студентів за всіма змістовими модулями. Контрольний захід проводиться у письмовому вигляді і може включати теоретичні питання, розуміння понятійного апарату з навчальної дисципліни, тестові завдання.

Шкала оцінювання проміжного та поточного контролю

К-сть балів		Критерії оцінювання
Денна ф/н	Заочна ф/н	
5	13-15	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано викладає його під час написання контрольних робіт із посиланням на актуальні літературні джерела, володіючи термінологічним словником із навчальної дисципліни
3-4	6-12	Здобувач вищої освіти володіє теоретичними засадами досліджуваної теми, проте не здатний пов'язати теорію із практикою, спостерігається недостатнє усвідомлення термінологічного апарату навчальної дисципліни
1-2	1-5	Здобувач вищої освіти в неповному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово викладає його у письмових відповідях, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності
0	0	Робота відсутня

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Сума балів за 100- бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен, курсова робота, практика	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		
60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- тестування;
- доповіді, есе, презентації;
- індивідуальні завдання;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації результатів самостійної, індивідуальної роботи та наукових досліджень;
- контрольна робота;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- екзамен.

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання результатів засвоєння програмного матеріалу з навчальної дисципліни «Соціологія» передбачає поточний, проміжний та підсумковий форми контролю, які здійснюються на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль здійснюється впродовж семестру під час проведення семінарських, практичних занять, при перевірці самостійних робіт виконанні індивідуальної, контрольних робіт і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з предмета.

При поточному контролі оцінюються наступні результати: відповіді на семінарських і практичних заняттях; контрольних робіт; результати виконання завдань самостійної роботи здобувача, передбачених навчальним планом; для змішаної (дистанційної) форми навчання (відповіді під час занять в дистанційному режимі (на форумах, чатах, Zoom, Google Meet, Microsoft Teams тощо); результати виконання завдань самостійної роботи здобувача; результати виконання інших видів робіт (участь у наукових, науково-практичних конференціях, олімпіадах, підготовка наукової статті).

Проміжний контроль здійснюється у формі контрольного заходу (тест, інтерпретація теоретичного питання; розв'язання практичних ситуацій (кейсів)).

З навчальної дисципліни «Соціологія» передбачено 2 контрольні (модульні) роботи. Здобувачів завчасно інформуються про терміни проведення і зміст контрольної (модульної) роботи. Результат поточного контролю визначається сумарно за всіма складовими поточного контролю.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену.

Перелік питань до поточного контролю

1. Передумови виникнення соціології.
2. Об'єкт і предмет, методи соціології, структура соціологічного знання.
3. Функції соціології. Зв'язок соціології з іншими науками.
4. Позитивізм О.Конта. Три стадії розвитку суспільства за О.Конта
5. Індустріальне суспільство в соціології О.Конта
6. Проблема права в соціології Е.Дюркгейма.
7. Проблема суїцидальної поведінки, її типологізація в соціології Е.Дюркгейма.
8. Вплив етики протестантизму на формування капіталістичних економічних відносин у соціології М.Вебера.
9. Теорія соціальної дії М.Вебера
10. Відчуження як криза цінностей в контексті соціології М.Вебера
11. Харизматичне панування в соціології М.Вебера
12. Бюрократичне панування в соціології М.Вебера
13. Традиційне панування в соціології М.Вебера
14. Біологічний напрямок в соціології
15. Географічна школа в соціології
16. Розуміюча соціологія
17. Структурно-функціональна школа в соціології
18. Соціальна еволюція М.Драгоманова
19. Ідея федералізму в соціології М.Драгоманова
20. Завдання і методологія "генетичної соціології" М.Грушевського
21. Розвиток поглядів на початок суспільного життя М.Грушевського.
22. Місце права у соціологічній концепції Б.Кістяківського
23. Теоретична соціологія і проблеми національної культури в соціології Б. Кістяківського
24. Нація та держава в соціології В.Липинського
25. Гетьман, еліта і хліборобський клас у соціології В.Липинського
26. Генеза протосоціологічних уявлень про суспільство.
27. Основні концепції розвитку суспільства в історії соціології
28. Характеристики суспільства. Особливості суспільства за доби глобалізації Характеристики суспільства.
29. Традиційне суспільство, його особливості.

30. Теорії інформаційних суспільств (Е.Тоффлер).
31. Теорії інформаційних суспільств (Д.Белл)
32. Індустріальне суспільство: проблеми і особливості.
33. Постіндустріальне суспільство: проблеми і особливості.
34. Поняття соціальної структури суспільства. Вертикальна та горизонтальна структура суспільства.
35. Класовий підхід до структури суспільства в теорії К.Маркса.
36. Функціональний підхід до нерівності у суспільстві.
37. Соціальний статус в системі соціальної стратифікації.
38. Соціальна мобільність, її різновиди.
39. Соціальна стратифікація: вчення П.Сорокіна
40. Теорія циркуляції еліт В.Парето
41. Теорія еліт Г.Моска
42. Володарююча еліта Ч.Міллса
43. Поняття соціального інституту.
44. Типи соціальних інститутів, їх функції.
45. Соціальна організація як чинник стабільного існування суспільства.
46. Види соціальних організацій
47. Бюрократична модель організації.
48. Альтернативна модель організаціям західноєвропейського зразка
49. Соціальні інститути та соціальні організації, їх взаємозв'язок.
50. Модальний, ідеальний, базисний типи особистості. Соціальна адаптація та інтеріоризація, ресоціалізація та десоціалізація
51. Залежність типу особистості від соціокультурних умов. Ринковий тип особистості.
52. Теорія особистості З.Фрейда.
53. Теорія особистості Е. Еріксона
54. «Одномірна людина» Г.Маркузе
55. Етапи і фактори соціалізації.
56. Авторитарна особистість за Е.Фромом.

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Передумови виникнення соціології.
2. Об'єкт і предмет, методи соціології, структура соціологічного знання.
3. Функції соціології. Зв'язок соціології з іншими науками.
4. Позитивізм О.Конта. Три стадії розвитку суспільства за О.Конта
5. Індустріальне суспільство в соціології О.Конта
6. Проблема права в соціології Е.Дюркгейма.
7. Проблема суїцидальної поведінки, її типологізація в соціології Е.Дюркгейма.
8. Вплив етики протестантизму на формування капіталістичних економічних відносин у соціології М.Вебера.
9. Теорія соціальної дії М.Вебера
10. Відчуження як криза цінностей в контексті соціології М.Вебера
11. Харизматичне панування в соціології М.Вебера
12. Бюрократичне панування в соціології М.Вебера
13. Традиційне панування в соціології М.Вебера
14. Біологічний напрямок в соціології
15. Географічна школа в соціології
16. Розуміюча соціологія
17. Структурно-функціональна школа в соціології
18. Соціальна еволюція М.Драгоманова
19. Ідея федералізму в соціології М.Драгоманова
20. Завдання і методологія "генетичної соціології" М.Грушевського
21. Розвиток поглядів на початок суспільного життя М.Грушевського.
22. Місце права у соціологічній концепції Б.Кістяківського
23. Теоретична соціологія і проблеми національної культури в соціології Б. Кістяківського

24. Нація та держава в соціології В.Липинського
25. Гетьман, еліта і хліборобський клас у соціології В.Липинського
26. Генеза протосоціологічних уявлень про суспільство.
27. Основні концепції розвитку суспільства в історії соціології
28. Характеристики суспільства. Особливості суспільства за доби глобалізації
29. Традиційне суспільство, його особливості.
30. Теорії інформаційних суспільств (Е.Тоффлер).
31. Теорії інформаційних суспільств (Д.Белл)
32. Індустріальне суспільство: проблеми і особливості.
33. Постіндустріальне суспільство: проблеми і особливості.
34. Поняття соціальної структури суспільства. Вертикальна та горизонтальна структура суспільства.
35. Класовий підхід до структури суспільства в теорії К.Маркса.
36. Функціональний підхід до нерівності у суспільстві.
37. Соціальний статус в системі соціальної стратифікації.
38. Соціальна мобільність, її різновиди.
39. Соціальна стратифікація: вчення П.Сорокіна
40. Теорія циркуляції еліт В.Парето
41. Теорія еліт Г.Моска
42. Володарююча еліта Ч.Мілса
43. Поняття соціального інституту.
44. Типи соціальних інститутів, їх функції.
45. Соціальна організація як чинник стабільного існування суспільства.
46. Види соціальних організацій
47. Бюрократична модель організації.
48. Альтернативна модель організаціям західноєвропейського зразка
49. Соціальні інститути та соціальні організації, їх взаємозв'язок.
50. Праця у постіндустріальному суспільстві
51. Тейлористсько-фордистська організація праці.
52. Ліберальна та неоліберальна політика зайнятості
53. Витоки цінності праці, успіху та кар'єри. Глобалізація і кар'єра. Визначення поняття «кар'єра».
54. Залежність кар'єрної траєкторії від соціальних чинників: соціальна структура суспільства, ієрархія статусів, соціальна мобільність, соціальні ліфти, відкрите та закрите суспільство, ринок праці.
55. Функціональний підхід щодо пояснення кар'єротворчості. В.Парето про професійний рейтинг та циркуляцію еліт
56. Основні мотиви у виборі особистої кар'єри.
57. Причини прекарізації в сучасному світі. Мотиви кар'єрної маргіналізації.
58. Прекаріат як сучасне явище. Саларіат та рентне суспільство
59. Мотиви кар'єрної маргіналізації. Дауншифтинг як альтернатива кар'єризму.
60. Зміст поняття «кар'єра». Порівняльна характеристика вузького та широкого та вузького розуміння кар'єри за А.К.Марковою.
61. Типи кар'єр. Монетарна, професійна, внутрішньоорганізаційна, владна, кваліфікаційна, статусна, інтергенераційна, інтрогенераційна, ступінчаста, прихована. Жіночі та чоловічі типи кар'єр Сьюпера. Стигматизована кар'єра. Е.Гофмана у контексті теорії стигматизації.
62. Вплив соціальних чинників на планування та ефективну побудову кар'єри. Соціальна структура суспільства, статус та соціальна мобільність, тип суспільства в контексті кар'єрних можливостей. Соціальні ліфти та кар'єра.
63. Фактори, що впливають на професійну успішність і кар'єрне зростання: стартові, професійно-кваліфікаційні, психологічні, психофізіологічні. Особистісні предиктори кар'єрного успіху. Трейд – факторна теорія Дж.Голанда
64. Модальний, ідеальний, базисний типи особистості. Соціальна адаптація та інтеріоризація, ресоціалізація та десоціалізація

65. Залежність типу особистості від соціокультурних умов. Ринковий тип особистості.
66. Теорія особистості З.Фрейда.
67. Теорія особистості Е. Еріксона
68. «Одномірна людина» Г.Маркузе
69. Етапи і фактори соціалізації.
70. Авторитарна особистість за Е.Фромом.
71. Девіантна поведінка як предмет дослідження соціології
72. Мікросередовище та його вплив на формування девіантної поведінки
73. Основні види девіантної поведінки.
74. Соціологія культури: предметне поле, специфіка, основні категорії.
75. Теорія культури П.Сорокіна
76. Теорія культури О.Шпенглера
77. Теорія культури А.Тойнбі.
78. Типи культури Функції культури.
79. Особливості культури західно-європейського суспільства.
80. Культура американського суспільства
81. Своєрідність культурного та цивілізаційного розвитку Індії
82. Принципи конфуціанської культури та трансформації Китаю
83. Країни Південної Америки: своєрідність культурного простору
84. Культура Канади: особливості цивілізаційного розвитку. Політична та освітня культура.
85. Культура і цивілізація: порівняльна характеристика
86. Проблеми культурної самоідентифікації в умовах глобалізація. Дихотомія «Схід - Захід»
87. Некласичні моделі розвитку культури: 1) калейдоскопічна (А. Шопенгауер), 2) маятникова (М. Бердяєв), 3) хвильова (Е. Тоффлер).
88. Соціологія релігії Е.Дюркгейма, О.Конта, М.Вебера
89. Релігія в сучасному українському суспільстві: потенціал впливу
90. Релігія в Україні: траєкторія інституційних змін
91. Види та типи конкретних соціологічних досліджень.
92. Етапи конкретного соціологічного дослідження.
93. Програма конкретного соціологічного дослідження.
94. Гіпотеза у конкретному соціологічному дослідженні.
95. Генеральна та вибіркова сукупність у конкретному соціологічному дослідженні. Різновиди вибірок.
96. Теорії девіації: культурного перенесення (Г. Тард), конфлікту (марксизм), стигматизації (Е. Лемерт, Г. Бекер, К. Еріксон). Соціальний контроль : доцільність застосування в соціальних взаєминах.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Аблов А. Ф. А154 Загальна соціологія : конспект лекцій / А. Ф. Аблов. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 130 с.
2. Гуменюк Л.Й. Соціологія: Хрестоматія (від першоджерел до сучасності). У 2-х томах. – Т.1. – Львів: ЛьвДУВС, 2019.
3. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю. Ф. Пачковського, Н. В. Коваліско, Т. Д. Лапан, Н. Й. Черниш та ін.. Київ : «Каравела», 2020. 356 с.

Допоміжна:

1. Особистісно-професійне становлення сучасної молоді: соціально-психологічні та соціологічні аспекти. Монографія / авторський колектив; за заг. ред. О.Г. Льовкіної.- Ірпінь: Державний податковий університет, 2022.- 370 с.
2. Паращевін Максим Релігія в Україні: траєкторія інституційних змін: монографія/ Максим Паращевін. – Київ : Ін-т соціології НАН України, 2017. – 362 с.
3. Психологія особистості: навчальний посібник / укладачі Петухова І. О., Калениченко Р. А., Льовкіна О. Г. та ін. ; за заг. ред. Є. М. Суліми. – Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2021. – 348 с. – (Серія “На допомогу студенту УДФСУ”; т. 80). Розділ 10 Особистість у соціумі с. 220-238
4. Становище дівчат і молодих жінок у ситуації гуманітарної кризи: на прикладі війни в Україні URL://<https://ekmair.ukma.edu.ua/items/efb3a946-cd77-49b9-b15d-74e4253d94ea>
5. Макеєв, Сергій, Оксамитна, Світлана, Домаранська, А., Іванов, О. В., Костюченко, Тетяна Марценюк, Тамара, Малиш, Ліна, Стукало, С. Стан сингулярності: соціальні структури, ситуації, повсякденні практики URL:// <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/269c9cf8-d0e3-455d-9340-349b0a95ce1d>
6. Малиш, Ліна Досвід вимірювання поколінних змін позицій у стратифікаційних ієрархіях URL://<https://ekmair.ukma.edu.ua/bitstreams/7f2108ad-49da-4704-b6ec-408c457b5e68/download>

Інформаційні ресурси Інтернет

1. Національна Академія наук України Інститут соціології. URL:// <https://i-soc.com.ua/>
2. Журнал «Соціологія: теорія, методи, маркетинг» URL:// <https://i-soc.com.ua/ua/edition/journal/>
3. Книги та підручники. URL:// <https://i-soc.com.ua/ua/edition/books/>
4. Фахові видання. URL:// <https://i-soc.com.ua/ua/edition/>
5. Електронний архів (репозитарій) Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. URL:// <https://er.dduvs.in.ua/handle/123456789/263>
6. Наукова бібліотека ХДУ. URL:// https://www.kspu.edu/About/Faculty/IPHS/ChairSocialWork/electronic_library.aspx?lang=uk

Міжнародні видання:

1. Olena Leovkina Development of the Greek Catholic Church in Independent Ukraine: Persons, Historical Heritage, and New Trends //Mykhailo Kobryn,Olena Leovkina, and Hennadii Khrystokin Occasional Papers on Religion in Eastern Europe (OPREE), 2020. Volume 40, Issue 3, p.51-72 URL:// <https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/>
2. Olena Leovkina Activities of the Jehovah's Witnesses Organization as a "Litmus Test" for Religious Freedom in Ukraine // Roman Bogachev, Yana Tsymbalenko, Olena Leovkina and Igor Bogdanovskiy. Occasional Papers on Religion in Eastern Europe (OPREE), 2022. Volume 42, Issue 2, p.112-127 URL://. <https://digitalcommons.georgefox.edu/ree/> ISSN: 2693-2148
3. Davis, P. E., & Bendickson, J. S. (2020). Strategic antecedents of innovation: Variance between small and large firms. Journal of Small Business Management, p.1-26.
4. Kim, M. J. (2019). A Study on Management Competency Affecting Organizational Performance. The International Journal of Advanced Culture Technology, 7(2), p.93-102.

**8. ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри від 202 р. №

Лист оновлення та перезатвердження РПНД

Навчальний рік	Дата засідання кафедри — розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП